

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ БІОЛОГІЇ ТВАРИН**

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Директор Інституту
біології тварин НААН**

Салига Ю.Т.
Ю.Т. Салига 2025 р.

Робоча програма освітньої компоненти

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

**Здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (доктора
філософії)**

**галузі знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна
медицина**

спеціальність Н6 Ветеринарна медицина

Вид дисципліни обов'язкова

Програма навчання повна

Львів 2025 р.

Робоча програма освітньої компоненти «Педагогічна практика» для здобувачів третього рівня вищої освіти (доктора філософії) за ОНП Н6 Ветеринарна медицина.

Укладач:

Завідувач кафедри філософії та педагогіки, д-р пед. наук, професор Олеся СМОЛІНСЬКА.

Робочу програму розглянуто та схвалено Вченою радою Інституту біології тварин НААН (протокол №2 від 17 лютого 2025 року).

1. Опис освітньої компоненти

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
Кількість кредитів/годин	2/60	2/60
Усього годин аудиторної роботи		
в т.ч.:		
• лекційні заняття, год.		
• практичні заняття, год.		
• лабораторні заняття, год		
семінарські заняття, год		
Усього годин самостійної роботи		
Форма контролю	залік	залік

2. Предмет, мета та завдання освітньої компоненти

2.1. Предмет, мета вивчення освітньої компоненти «Педагогічна практика»

Предмет освітньої компоненти «Педагогічна практика» – це актуальні й перспективні педагогічні технології залучення здобувачів третього рівня вищої освіти (доктора філософії) до активної пізнавальної діяльності, професійної освіти та самоосвіти.

Мета полягає в забезпеченні належного рівня сформованості у здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти (доктора філософії) практичних компетентностей з організації та провадження освітнього процесу, оволодіння різними видами викладацької діяльності, ознайомлення з вимогами до навчально-методичної роботи викладача ЗВО, формами звітності.

Проходження педагогічної практики ґрунтується на таких засвоєних освітніх компонентах: *психологія вищої освіти, комунікативні процеси у навчанні, освітній менеджмент, ІКТ в освіті, законодавство в галузі.*

Водночас педагогічна практика передусе засвоєнню *педагогіки вищої освіти, порівняльної педагогіки, педагогічної риторики, андрагогіки з основами акмеології, сучасних технологій викладання.*

2.2. Завдання освітньої компоненти (ЗК, ФК)

Основним завданням «Педагогічної практики» є формування у здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти (доктора філософії) необхідних компетентностей:

– **інтегральна компетентність** – здатність розв’язувати комплексні проблеми і задачі в галузі біології у процесі проведення дослідницько-інноваційної та професійної діяльності, що передбачає переосмислення наявних знань, створенні нових ідей, застосуванні сучасних наукових методологій, проведення незалежного оригінального наукового дослідження, результати якого матимуть новизну, практичну й теоретичну цінність.

– **загальні компетентності:**

ЗК1. Здатність розв’язувати комплексні проблеми у галузі ветеринарної медицини на основі системного наукового та загального культурного світогляду із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

– спеціальні (фахові) компетентності:

СК1. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері ветеринарної медицини, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень з дотриманням вимог професійної етики.

СК2. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання з ветеринарної медицини та дотичних до неї напрямів.

СК3. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти у сфері ветеринарної медицини та дотичні до неї міждисциплінарні проекти.

СК4. Здатність вести наукові дискусії на вітчизняному та міжнародному рівнях, відстоювати свою наукову позицію з дотриманням норм наукової етики і академічної чесності.

СК5. Здатність визначати комплекс необхідних сучасних клінічних, інструментальних та лабораторних методів і методик, а також розуміти призначення та застосовувати необхідне професійне обладнання, інструментарій, реактиви тощо, необхідні для проведення досліджень стану здоров'я та благополуччя тварин різних видів і класів, біологічних субстратів, тощо відповідно до обраного напрямку та поставленої мети.

СК6. Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.

СК7. Здатність генерувати нові ідеї щодо розвитку теорії та практики ветеринарної медицини, виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

СК8. Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, методи інтелектуалізації та візуалізації, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності.

2.3 Програмні результати навчання (РН).

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

РН1. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми сфери ветеринарної медицини державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних фахових вітчизняних та міжнародних наукових виданнях.

РН2. Глибоко розуміти загальні принципи, методи та методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері ветеринарної медицини та у викладацькій практиці.

РН3. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері ветеринарної медицини, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.

Також завдання педагогічної практики полягає в тому, щоб:

- навчити здобувача третього освітньо-наукового рівня вищої освіти (доктора філософії) втілювати набуті знання у практичну професійну педагогічну діяльність викладача ЗВО;
- сприяти розвитку необхідних професійних якостей особистості;
- практично ознайомити аспірантів-практикантів з методикою підготовки й проведення лекційних і лабораторно-практичних (семінарських) занять; аналізом і самоаналізом проведених (спостережуваних) занять;
- розвивати у здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти (доктора філософії) творчий, дослідницький підхід до професійної педагогічної діяльності, в тому числі — здатність організовувати і здійснювати наукове дослідження;
- ознайомити практикантів зі специфікою організації освітнього процесу в закладі вищої освіти;
- ознайомити аспірантів-практикантів із документацією викладача, в тому числі — веденням журналу, заповненням індивідуального плану, основними формами звітності.

3. Структура освітньої компоненти
3.1. Розподіл завдань за розділами компоненти

Назви розділів	Кількість годин											
	денна форма здобуття освіти						заочна форма здобуття освіти					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	П	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ В ОСВІТНЬО-НАУКОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ												
1. Ознайомлення з програмою та способами проходження практики.	4					4	4					4
2. Ознайомлення з документацією бази практики.	4					4	4					4
3. Уточнення вимог до проведення спостережень, заповнення щоденника і оформлення планів-конспектів навчальних занять і виховних заходів, звітної документації.	4					4	4					4
<i>Разом за розділом 1</i>	<i>12</i>					<i>12</i>	<i>12</i>					<i>12</i>
Розділ 2. ЗМІСТ ТА СПОСОБИ ВИКОНАННЯ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ												
4. Ознайомлення з планом роботи кафедри, функціональними обов'язками викладацького складу.	4					4	4					4
5. Відвідування занять викладачів кафедри.	4					4	4					4
6. Спостереження за навчальною діяльністю здобувачів вищої освіти.	4					4	4					4
7. Розробка індивідуального графіку проведення пробних і залікових навчальних занять, виховних заходів.	4					4	4					4

8. Розробка розгорнутих конспектів, дидактичних матеріалів, тестових завдань та мультимедійних презентацій до залікових занять.	4					4	4					4
9. Проведення аудиторних занять, здійснення самоаналізу їх ефективності.	4					4	4					4
10. Спостереження за способами організації навчально-пізнавальної та культурно-дозвілєвої діяльності здобувачів вищої освіти.	4					4	4					4
11. Розробка розгорнутого конспекту-сценарію та проведення виховного заходу зі здобувачами вищої освіти, здійснення самоаналізу його ефективності.	4					4	4					4
12. Оформлення щоденника практики та підведення підсумків.	6					6	6					6
<i>Разом за розділом 2</i>	<i>38</i>					<i>38</i>	<i>38</i>					<i>38</i>
13. Самостійна робота: проходження курсів на платформі “Prometeus”	10					10	10					10
Усього годин	60					60	60					60

4. Індивідуальні завдання

Ключовими завданнями педагогічної практики є:

1. Вивчення документації, що регламентує освітній процес (положення, графік, освітня програма, навчальний план, робоча програма, силабус)
2. Ознайомлення з історією та діяльністю кафедри ЗВО
3. Ознайомлення з організаційними документами ЗВО
4. Ознайомлення із діловодством кафедри

5. Ознайомлення з контентом кафедри на сайті ЗВО та в соцмережах
6. Ознайомлення з інформаційним забезпеченням освітніх компонентів (бібліотека, методична література кафедри ЗВО)
7. Вивчення структури забезпечення освітніх компонентів у Віртуальному навчальному середовищі
8. Вивчення порядку планування, виконання та звітності викладача
9. Спостереження лекційних занять (2)
10. Спостереження практичних занять (2)
11. Навчання роботи у ВНС
12. Навчання роботи із ZOOM
13. Навчання роботи із Google classroom
14. Проведення фрагментів практичних занять (2)
15. Участь в організації позааудиторних заходів виховної спрямованості
16. Участь в роботі студентського наукового гуртка
17. Систематичне ведення записів у щоденнику практики (види та обсяг роботи).

Додаткове завдання: ознайомлення з роботою з дистанційними курсами на платформі «Prometheus».

5. Методи навчання

Методи проходження «Педагогічної практика» - практичні.

6. Методи контролю

Поточний фронтальний та індивідуальний контроль проходження практики, захист практики.

7. Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Успішність здобувача третього освітньо-наукового рівня вищої освіти оцінюється шляхом захисту практики. Контроль результатів навчання здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти є необхідним елементом освітнього процесу. Суть контролю полягає у виявленні та вимірюванні компетентностей здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти, у взаємопов'язаній діяльності викладача і аспіранта-практиканта. Оцінювання результатів навчання проводиться в балах, максимальна кількість яких за кожний підсумковий контроль становить 100. Кожній сумі балів відповідає оцінка за національною шкалою та шкалою ЄКТС (табл. 1).

Таблиця 1

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100- бальною шкалою	За національною шкалою		За шкалою ЄКТС
	Екзамен, диференційований залік	Залік	
90 – 100	Відмінно	Зараховано	A
82 – 89	Добре		B
74 – 81			C
64 – 73	Задовільно		D
60 – 63			E
35 – 59	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання		FX
0 – 34	Незадовільно (не зараховано) з обов’язковим повторним вивченням дисципліни		F

Максимальна кількість балів за захист практики становить 100.

Вимоги до звіту, щоденника практики, критерії оцінювання, викладені у «Методичних рекомендаціях до педагогічної практики для здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти ОНП Н6 Ветеринарна медицина» [11].

8. Навчально-методичне забезпечення

Методичне забезпечення «Педагогічної практики» включає:

1. Методичні рекомендації до педагогічної практики для здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти ОНП 211 «Ветеринарна медицина» / уклад. О. Смолінська. Львів, 2023. 22 с.

9. Рекомендована література

Базова

1. Вайнола Р.Х. Методика викладання дисциплін соціально-педагогічного циклу: навчальний посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 140 с.

2. Інноваційні технології навчання: Навч. посібн. для студ. вищих технічних навчальних закладів / [Кол. авторів; відп. ред. Бахтіярова Х.Ш.; наук. ред. Арістова А.В.; упорядн. словника Волобуєва С.В.]. К. : НТУ, 2017. 172 с. URL: <https://ukreligieznavstvo.wordpress.com/2019/01/18/itn/>

3. Каплінський В.В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. К. : КНТ, 2019. 224 с.

4. Лебедик Л.В., Стрельников В.Ю., Стрельников М.В. Сучасні технології навчання і методики викладання дисциплін : Навчально-методичний посібник для слухачів курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти. Полтава : АСМІ, 2020. 303 с.

5. Малихін О.В., Павленко І.Г., Лаврентьєва О.О., Матукова Г.І. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. К. : КНТ, 2020. 262 с.

6. Михайліченко М.В., Рудик Я.М. Освітні технології. К., 2016. 583 с.

7. Найдьонов І. Викладання фінансово-економічних дисциплін: методика, технологія, управління: навчальний посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 432 с.

8. Нарожна Н.І. Методика викладання фахових дисциплін: практикум. К. : Ліра К., 2017. 152 с.

9. Теоретичні і методичні засади організації практики у закладах вищої педагогічної освіти: аналітичні матеріали / М.П. Вовк, Ю.В. Грищенко, С.О. Соломаха, Н.О. Філіпчук; Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України. 2022. 278 с.

10. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. К.: Академвидав, 2014. 456 с.

Допоміжна

11. Романова Г.М. Підготовка викладачів вищих економічних навчальних закладів до проектування навчальних технологій: монографія. К. : КНЕУ, 2009. 252 с.

12. Смолінська О.Є. Сучасний педагогічний університет, його культурно–освітній простір та педагогічний професіоналізм випускників. *Education and Pedagogical Sciences. Освіта та педагогічні науки*. 2013. № 2. С. 26–29.

13. Innovative Education Technologies for 21st Century Teaching and Learning / M. M. Asad et al. Boca Raton : CRC Press, 2021. URL: <https://doi.org/10.1201/9781003143796>.

14. Groff J. Technology-rich innovative learning environments [Electronic resource]. URL : <https://www.oecd.org/education/ceri/technology-rich%20innovative%20learning%20environments%20by%20jennifer%20groff.pdf>

15. Smolinska O., Machynska N. Pedagogical potential for professional preparation of masters. *Development trends in pedagogical and psychological sciences: the experience of*

countries of Eastern Europe and prospects of Ukraine. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2018. P. 354–373.

16. Химинець В. Інноваційна освітня діяльність. Тернопіль : Мандрівець, 2010. 360 с.

17. Швень Я. Воркшопи. Управлінська діяльність. К. : «Вид. група «Шкільний світ»», 2018. 112 с.

Довідкова

18. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій ; [автор-укладач Н. П. Наволокова]. Х. : Вид. група “Основа”, 2009. URL : https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/Navolokova_Enciclopedia.pdf

10. Інформаційні ресурси

Case study: як вирішувати складні завдання в бізнесі та в житті. URL: <https://prometheus.org.ua/prometheus-plus/case-study/>

Впровадження інновацій в школах. Prometheus. URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:MIT+LIIS101+2018_T3/about

Думай інакше: Зламай перешкоди на шляху до навчання та відкрий свій прихований потенціал. URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+MINDSHIFT101+2021_T2/about

Збірник наукових праць «Information Technologies in Education" (ITE)» URL : <http://ite.kspu.edu/index.php/ite>

Кафедра філософії та педагогіки. URL: <https://lvet.edu.ua/index.php/kafedra-filosofii-ta-pedahohiky.html>

Кафедра філософії та педагогіки. URL: <https://www.facebook.com/philosophy.education>
Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького. URL: <https://lvet.edu.ua/>

Навчаймо вчитись: Потужні розумові інструменти для опанування складних предметів. URL : https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+LHTL101+2018_T3/about

Нові технології навчання. URL : <http://journal.org.ua/index.php/ntn/issue/archive>

Освіта для всіх: різноманітність, інклюзія та фізичний розвиток. URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+EFA101+2022_T1/about

Освітні інструменти критичного мислення. URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+CTFT102+2018_T3/about

Освітня програма підготовки магістра за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки» галузі знань 01 «Освіта, педагогіка». Львів: ЛНУВМБ, 2022. URL : https://lvet.edu.ua/images/doc/navchalna_robota/osvitniProgramu/2023/zatverdzeni/OPP_osv_ped_2023_zatv.pdf

Успішне вчителювання – прості рецепти на щодень. URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:EWC+DS101+2021_T1_3/about

#blend_it. Опануємо змішане навчання. URL : <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:DECIDE+3+2020/about>

Kafedra Philosophy_Pedagogy. URL: https://www.youtube.com/@kafedraphilosophy_pedagogy7323